

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/13/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7513219714
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Koščová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7513219714.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Koščovej a sudkýň JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Andrey Galdunovej v spore žalobcov: 1/ I. S., narodený XX.XX.XXXX, H. C. XX, 2/ S. R. (N. S.), narodený XX.XX.XXXX, H. K. X, XXXX D., T., 3/ K. S., narodený XX.XX.XXXX, H. H. X, XXXX H., S., 4/ I. S., narodený XX.XX.XXXX, H. XX, J. G., K. - Y., S. XXX J., D. H., 5/ S. S., narodený XX.XX.XXXX, H. P. M., K., S., D. H., 6/ U. S., narodený XX.XX.XXXX, H. X Z. M., K., I., D. H., žalobcovia 2/, 3/, 5/ a 6/ zastúpení JUDr. Michalom Treščákom, ml., advokátom so sídlom v Košiciach, Thurzova 6, proti žalovaným: 1/ J. R., narodená XX.XX.XXXX, H. D. Y., K. XX, t.č. R. XX G..U., D. XXXX, S., F.Ú. N.. K. F., Z. G. G.S. D. Y., Š. XX, 2/ I. S., narodená XX.XX.XXXX, H. G. XXX, Ú.Í. T. W., Č. M., 3/ N. S., narodený XX.XX.XXXX, bytom G. XXX, Ú. T. W., Č. M., 4/ N. S., narodený XX.XX.XXXX, H. O. C. F. XX, Ú. T. W., Č. M., 5/ N. S., narodená XX.XX.XXXX, H. N. XX, Ú. T. W., Č. M., 6/ I. S., narodená XX.XX.XXXX, H. G. XXX, Ú.Í. T. W., Č. M., žalovaní 3/- 6/ zastúpení žalovanou 2/, 7/ S. S., narodená XX.XX.XXXX, H. Č. XXX a 8/ S. G., narodená XX.XX.XXXX, H. Č. XXX o určenie vlastníckeho práva, o odvolaní žalobcov 2/, 3/, 5/, 6/ proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 16. júla 2021 sp. zn. 16C/512/2013

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 16. júla 2021 č. k. 16C/512/2013-289.

Žalovaná 1/ má proti žalobcom 2/, 3/, 5/, 6/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

Žalovaným 2/ až 8/ nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice - okolie (ďalej len súd prvej inštancie alebo súd) rozsudkom zo dňa 16. júla 2021, č.k. 16C/512/2013-289 žalobu zamietol (výrok I.), vyslovil, že žalobcovia 1/ - 6/ sú povinní nahradiť žalovaným 1/, 7/ a 8/ trovy konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (výrok II.). Žalovaným 2/ - 6/ súd nepriznal náhradu trov konania (výrok III.).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa pôvodná žalobkyňa Z. S. domáhala určenia vlastníckeho práva k rodinnému domu súpisné č. XXX, na parcele registra C KN č. XXX/X a pozemku register C KN parcela č. XXX/X, obe nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX, okres Y. - B., B. M..

3. Pôvodná žalobkyňa zomrela v priebehu konania, dňa 21.01.2016. Z dedičského spisu - zápisnica o predbežnom prešetrení, ako aj zisťovaním v dostupných evidenciách súd ustálil okruh do úvahy pripadajúcich dedičov po pôvodnej žalobkyňi. Právni nástupcovia pôvodnej žalobkyne I. S., N. S., N. S., N. S., I. S., S. S. Z. S. G. vzali podanú žalobu späť, s čím žalovaná súhlasila, preto súd konanie v tejto časti zastavil uznesením zo dňa 05.03.2020. Na návrh žalobcov 1/ - 6/ súd uznesením zo dňa

25.02.2021, č.k. 16C/512/2013-270 pripustil, aby do konania vstúpili I. S., N. S., N. S., N. S., I. S., S. S.Á. Z. S. G. na strane žalovaných. Zároveň pripustil aj zmenu žaloby v znení, že vyššie uvedené nehnuteľnosti patria do dedičstva po nebohej Z. S..

4. Vykonaným dokazovaním vzal za preukázané, že pôvodná žalobkyňa Z. S. a jej manžel N. S. darovali žalovanej 1/ sporné nehnuteľnosti; táto skutočnosť vyplynula z notárskej zápisnice N 42/2015, Nz 237461/2005 zo dňa 15.08.2005 vyhotovenej pred notárom N.. I. Y.. Obdarovaná sa zaviazala poskytnúť darujúcim bezplatné doživotné užívacie právo k týmto nehnuteľnostiam. Výzvou zo dňa 25.09.2013 vyzvala pôvodná žalobkyňa žalovanú 1/ na vrátenie daru. Vo výzve uviedla, že od smrti otca sa žalovaná voči žalobkyni správa s veľkou neúctou a nezaujímom. To vyvrcholilo vo februári 2011, keď si žalovaná vzala žalobkyňu na návštevu. Od príchodu žalobkyne sa k nej správala nezdvorilo, urážala ju a útočila na ňu a pri jednom zo slovných útokov ju napadla. Pred dokonaním fyzického útoku musela žalobkyňa utiecť z domu. Po úteku sa vôbec nezaujímal, kde je. Keby po ňu neprišiel jej syn S., nemala by kam ísť. Od uvedeného incidentu žalovaná žalobkyňu nekontaktuje, nenavštevuje a neprejavuje o ňu žiaden záujem, aj keď vedela, že prekonala už štvrtý infarkt a jej zdravotný stav je dosť zlý. Nenavštívila ju ani počas jej pobytu v nemocnici a nejaví záujem o to, či vôbec žije. Žalobkyňa je nútená starať sa o seba sama. Žalovaná sa nestará, ako sa uhrádzajú platby za dom, v akom je stave a či je žalobkyňa schopná zabezpečiť jeho prevádzku a zvládať náklady, ktoré s domom súvisia. Správanie žalovanej považuje žalobkyňa za správanie v hrubom rozpore s dobrými mravmi. Žalovaná žalobkyni viackrát neposkytla potrebnú pomoc v čase, keď to najviac potrebovala a dlhý čas o ňu nejaví žiaden záujem. Vyzvala žalovanú na vrátenie daru v lehote 15 dní od doručenia výzvy. Výzva bola žalovanej zaslaná na adresu do Veľkej Británie dňa 25.09.2013.

5. Po právnom posúdení podľa ustanovení § 628 ods. 1 a § 630 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) súd dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

6. Po citácii ustálenej rozhodovacej praxe vyšších súdnych autorít (R 88/1998, R 31/1999, R 42/2014, R NS SR sp. zn. 5Cdo 72/2008) súd konštatoval, že v danom prípade nebolo preukázané správanie žalovanej 1/ hrubo porušujúce dobré mravy voči pôvodnej žalobkyni. Darcyňa právo na vrátenie daru opierala o skutočnosť, že žalovaná sa k nej správa nevďačne a nezaujíma sa o ňu. Poukázala na udalosť v Anglicku, kedy ju mala žalovaná slovne napádať a raz i fyzicky napadnúť. Vo výzve na vrátenie daru uviedla, že sa k nej žalovaná od začiatku správala nezdvorilo a urážala ju, vo výpovedi pred súdom však uviedla, že žalovaná po ňu poslala deti a správala sa k nej pekne cca 2 mesiace a neboli žiadne problémy. Žalobkyňa utiekla z domu žalovanej a tá sa o ňu nezaujímal, ani následne ju nekontaktovala, nenavštívila ani počas pobytu v nemocnici a nejavila o ňu žiaden záujem, aj keď vedela o jej zlom zdravotnom stave. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že k väčšiemu konfliktu - hádke medzi pôvodnou žalobkyňou a žalovanou v 1/ malo dôjsť len raz, darcyňa pritom uviedla, že sama z domu odišla (nie že bola vyhodená), o odchode darcyne informovali jej synov žalovaná 1/, resp. jej deti, a teda je zrejmé, že žalovaná 1/ sa zaujímal o to, kde sa jej mama nachádza. Tvrdenia pôvodnej žalobkyne i jej synov, ktorí pre ňu prišli, si značne rozporovali (či bola u sestry alebo sa túlala a ako dlho). Darcyňa mala následne zabezpečené bývanie v zahraničí u synov alebo na Slovensku, v predmetnej nehnuteľnosti. Aj keď žalovaná 1/ nenavštevovala mamu, bola informovaná o jej zdravotnom stave. Príbuzní pôvodnej žalobkyne vo výpovediach potvrdili, že o ňu bolo vždy členmi rodiny postarané a túto starostlivosť sčasti zabezpečila i žalovaná 1/, nebola teda odkázaná len na pomoc žalovanej. Po hádke aj samotná darcyňa odmietala komunikáciu so žalovanou 1/ (žalobca 6/ vypovedal, že po uvedenom incidente sestra zavolať mamu) a aj keď neboli v kontakte, o mamu sa žalovaná, resp. jej deti zaujímal cestou príbuzných. Súd poukázal na to, že je nepochybné, že rodičia si zaslúžia úctu a pozornosť od svojich detí. Ak žalovaná 1/ slovne napádala pôvodnú žalobkyňu a nenavštevovala ju ani v čase zlého zdravotného stavu, takéto správanie sa prieči dobrým mravom, avšak nepredstavuje správanie obdarovaného takej intenzity, že by išlo o hrubé porušenie dobrých mravov zakladajúce právo na vrátenie daru. Žalobcami predložené lekárske správy a doklad o faktúre za pohrebné služby sú pre posúdenie správania sa žalovanej irelevantné, pretože ide o doklady z roku 2015 a 2016. Pri posudzovaní dôvodnosti vrátenia daru súd prihliada len na skutočnosti uvedené vo výzve na vrátenie daru, o ktoré darca odvodzuje právo na vrátenie daru. Ak žalobcovia poukázali na to, že žalovaná neuhradila za daň za nehnuteľnosť, nesvedčí to o hrubom porušení dobrých mravov žalovanou. Rovnako nie je hrubým porušením dobrých mravov, ak sa žalovaná nepodieľala na rekonštrukcii domu, resp. ak by chcela uvedenú nehnuteľnosť predať. Predmetný dom je pritom doposiaľ užívaný podľa potreby všetkými členmi rodiny.

7. O trovách konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Žalovaní boli v konaní plne procesne úspešnou stranou, preto im vznikol nárok na náhradu trov konania. Súd nezistil žiadne okolnosti, pre ktoré by nemal výnimočne priznať náhradu trov konania a že existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Žalovanej 1/ vznikli v konaní preukázateľné trovy, u žalovaných 7/ a 8/ mohli vzniknúť trovy spojené s ich účasťou na pojednávaní dňa 16.06.2021. Súd preto rozhodol o priznaní náhrady trov konania týmto žalovaným. Žalovaní 2/ - 6/ síce boli v konaní úspešní, ale žiadne trovy im preukázateľne nevznikli, preto im súd náhradu trov konania nepriznal.

8. Proti tomuto rozsudku podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobcovia 2/, 3/, 5/ a 6/ z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, e/, f/, h/ CSP a navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a priznal žalobcom náhradu trov odvolacieho konania.

9. Žalobcovia nesúhlasili so záverom súdu, že konanie žalovanej ako obdarovanej sa síce prieči dobrým mravom, avšak nepredstavuje správanie takej intenzity, že by išlo o hrubé porušenie dobrých mravov zakladajúce právo na vrátenie daru v zmysle ust. § 630 OZ. Zastávajú názor, že súd vykonané dôkazy nevyhodnotil každý jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomných súvislostiach. Majú za to, že tak, ako to vyžaduje súdna prax pre úspešné uplatnenie nároku na vrátenie daru, preukázali také správanie sa žalovanej 1/ voči pôvodnej žalobkyňi, ktoré dosahovalo značnú intenzitu a bolo sústavné, ako aj to, že toto správanie a konanie bolo vyvolané výlučne na strane žalovanej 1/. Poukázali na to, že z ust. § 630 OZ nevyplýva, aby závadné konanie obdarovaného voči darcovi alebo členom jeho rodiny muselo čo do rozsahu a intenzity dosiahnuť taký stupeň závažnosti konania, ktorý by založil trestnoprávnu či priestupkovú zodpovednosť obdarovaného. Okrem rozsahu a intenzity konania obdarovaného voči darcovi alebo členom jeho rodiny, ktoré bolo kvalifikované ako trestný čin alebo priestupok, môžu aj iné závadné konania zo strany obdarovaného taktiež viesť k naplneniu skutkovej podstaty pre vrátenie daru podľa § 630 OZ. V tejto súvislosti poukázali na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/64/2016 zo dňa 25.04.2017 a rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 201/2013 zo dňa 26.05.2016. Z týchto rozhodnutí vyplýva, že aj miernejšie excesy sa vnímajú ako hrubé porušenie dobrých mravov, resp. že aj menej intenzívne konania odôvodňujú hrubé porušenie dobrých mravov. Žalobcovia zastávajú názor, že správanie sa žalovanej 1/ k daryňi v čase po darovaní daných nehnuteľností, z etického a morálneho hľadiska nezodpovedalo všeobecne uznávaným pravidlám vzťahu dieťaťa k rodičom a hrubo narúšalo dobré mravy v zmysle vyššie označeného ustanovenia OZ. Správanie žalovanej 1/ spočívalo v absolútnom nezájume o pôvodnú žalobkyňu, neposkytnutím jej žiadnej pomoci, či už materiálnej alebo nemateriálnej, a to i s poukazaním na neplnenie ustanovenia darovacej zmluvy o bezplatnom doživotnom užívanom práve k predmetným nehnuteľnostiam. Pokiaľ súd uviedol, že na základe dokazovania vyplynulo, že o daryňu bolo členmi rodiny postarané, a teda nebola odkázaná len na pomoc žalovanej 1/ je záver súdu pre žalobcov značne zarážajúci. Vzťah z darovania je vzťahom výlučne medzi účastníkmi tohto úkonu. Darca, ktorý tento úkon vykonal, pritom vždy očakáva od obdarovaného určitú vďačnosť a určité správanie a nie to, že po nadobudnutí vlastníckeho práva k daru o neho obdarovaný stratí akýkoľvek záujem. Z výpovedí účastníkov konania vyplynulo, že daryňa darovala žalovanej 1/ predmetné nehnuteľnosti z dôvodu, že táto podľa zaužívaných pravidiel rómskeho etnika, ako najmladšia a zároveň ako jediná dcéra mala svojich rodičov ako darcov doopatrovať a dochovať. Práve z tohto dôvodu darcovia darovali predmetné nehnuteľnosti žalovanej 1/, aj keď mali ďalších 8 detí, ktorým po tomto úkone už neostal žiaden majetok, ktorý by po svojich rodičoch nadobudli. Žiaden z členov rodiny tento úkon nenamietal a všeobecne ho akceptoval. Nielen darcovia, ale aj celá rodina totiž takýto úkon akceptovala práve z dôvodu, že žalovaná tak mala morálnu a očakávanú povinnosť postarať sa o žalobcov, poskytnúť im bezplatné užívanie darovaných nehnuteľností, ako aj ich dochovať. Žalovaná 1/ sa o žalobkyňu absolútne nezaujímal, a to ani v čase, keď táto jej pomoc výslovne potrebovala a očakávala. V nadväznosti na toto konštatovanie poukázali na ust. § 67 a § 66 zákona o rodine, z ktorého vyplýva, že je prirodzenou požiadavkou, že vyživovaciu povinnosť vo vzťahu k rodičom si majú plniť všetky deti. Nemožno sa uspokojiť s tvrdením súdu, že o matku sa starali ostatné deti, bolo o ňu postarané a z uvedeného dôvodu žalovaná 1/ ako obdarovaná nekonala v hrubom rozpore s dobrými mravmi. Z vykonaného dokazovania vyplynul nepríkladný postoj žalovanej 1/ voči zomrelej matke a poukázali na to, že žalovaná 1/ počas celého konania nepreukázala svoj záujem o svoju zomrelú matku. Skutočnosť, že žalovaná 1/ bola občasne informovaná súrodencami o jej stave nepreukazuje, že sa o svoju matku zaujímal. V tomto smere poukázali na nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na základe akých dôkazov dospel k záveru, že žalovaná 1/ preukázala

náležitý záujem o svoju zomrelú matku. Následne konštatovali, že žalovaná 1/ počas celého konania ostala vo svojej dôkaznej povinnosti absolútne nečinná, keď v konaní nebol vykonaný žiaden dôkaz, ktorým by bolo preukázané, že je nepravdivé tvrdenie žalobcov, že sa o daryňu nestarala a nejavila o ňu absolútne žiaden záujem. Vykonaným dokazovaním teda nebolo preukázané, že by sa žalovaná 1/ o svoju zomrelú matku riadne starala a zaujímala tak, ako to bolo od nej ako obdarovanej očakávané. Súd sa s nesporným tvrdením žalobcov o nezáujme a neposkytnutí pomoci daryňi nevysporiadal. Súd následne uzavrel, že aj keď žalovaná 1/ s daryňou neboli v kontakte, o mamu sa žalovaná, resp. jej deti zaujímali cestou príbuzných. V tejto súvislosti poukázali za potrebné upozorniť na skutočnosť, že predmetom konania nie je preukazovanie záujmu o daryňu zo strany jej vnúčat, ale práve konanie jej vlastnej dcéry. Od spomínaného incidentu, ktorý sa udial v Anglicku boli kontakty prerušené, a to z dôvodu hrubého správania sa žalovanej 1/ voči daryňi, ktorá svojím postojom hrubo porušila dobré mravy. Bolo nesporne preukázané, že po incidente, kedy žalovaná 1/ vyhodila daryňu z domu, resp. táto z jej domu po roztržke odišla sama, žalovaná 1/ nejavila o daryňu napriek jej veku, zdravotnému stavu a skutočnosti, že sa táto nachádza v jej neznámej krajine, bez akejkoľvek znalosti jazyka, žiaden záujem a vôbec sa nezaujímala, kde sa táto nachádza, či sa jej niečo nestalo a čo sa s ňou vôbec stalo. V situácii, keď daryňa bola vzhľadom na uvedené odkázaná na pomoc iných, najmä však pomoc samotnej žalovanej 1/, u ktorej v tom čase bývala, žalovaná 1/ daryňi neposkytla žiadnu pomoc, čím naplnila znaky hrubého porušenia dobrých mravov. Následne poukázali na nesprávne skutkové zistenia vo vzťahu k otázke odmietania komunikácie zo strany samotnej daryne, keď súd ustálil, že po hádke daryňa odmietala komunikáciu so žalovanou 1/. Túto skutočnosť mal súd zistiť z výsluchu žalobcu 6/. Následne citoval výsluch mimo pojednávania dňa 17.01.2020. Ak sa aj žalovaná 1/ s matkou snažila skontaktovať, avšak ako uvádza žalobca 6/ v telefóne na matku nadávala, je teda len prirodzeným dôsledkom, že matka s ňou za takýchto okolností komunikovať nechcela. Nie je možné považovať správanie jedného účastníka k druhému za konanie v rozpore s dobrými mravmi, keď tento druhý účastník svojím konaním takéto správanie vyvolal. Z výpovede žalobcu 6/ zároveň vyplynulo, že obdarovaná matku následne už viac nekontaktovala. Z vykonaného dokazovania nebolo zistené, aby vytýkané správanie sa obdarovanej bolo spôsobené vzájomným nevhodným správaním sa daryne. Súd sa ani len okrajovo nezaoberal skutočnosťou, že na žalovanú 1/ ako povinnú boli vedené exekučné konania u súdnych exekútorov JUDr. Dembického, resp. JUDr. Sidorjaka o vymoženie 10.100,51 €, pričom tento nedoplatok museli uhradiť žalobcovia, aby tak ich nebohá matka neprišla o bývanie, nakoľko z dôvodu vedenia exekučného konania, v ktorom bola táto suma vymáhaná, hrozil nútený predaj domu darovaného žalovanej 1/. Na skutočnosť možnosti exekvovania nehnuteľností žalovaná 1/ svoju matku vôbec neupozornila. Aj takéto konanie je v hrubom v rozpore s dobrými mravmi. Na základe uvedených skutočností mali za to, že preukázali správanie sa žalovanej 1/ v hrubom rozpore s dobrými mravmi, ktoré odôvodňuje vrátenie daru.

10. Žalovaná 1/ vo vyjadrení k odvolaniu žalobcov 2/, 3/, 5/, 6/ uviedla, že s ním nesúhlasí, nakoľko už v štádiu za života žalobkyne neboli splnené podmienky pre úspešné domáhanie sa vrátenia daru, keďže nebolo absolútne preukázané, že sa voči nej alebo členom jej rodiny správala tak, aby hrubo porušovala dobré mravy. Podstatná bola samotná výpoveď žalobkyne na pojednávaní dňa 18.09.2015, kde sa vyjadrovala o tom, ako ju žalovaná v čase, keď po ňu poslala svoje deti pekne prijala, ktoré ju doniesli ku nej, spolu strávili Vianoce a január a dobre vychádzali, kedy sa však vo februári stalo to, že mala prísť opitá od frajera a kde popisovala, že sa jednalo o Róma z D., s ktorým v tom čase mala mať vzťah a následne už nič neuviedla, vzhľadom k tomu, že právny zástupca žalobkyne požiadal o odročenie pojednávania, nakoľko mal kolíziu pojednávania. Výpoveď doplnená nebola z dôvodu, že žalobkyňa 21.01.2016 zomrela a viac na pojednávaniach nevyviedla, teda svojou výpoveďou nepotvrdila, aby sa k nej alebo členom jej rodiny správala tak, že tým hrubo porušila dobré mravy. Z darovacej zmluvy nevyplývala skutočnosť, že okrem toho, že sa zaviazala poskytnúť darujúcim bezplatné užívacie právo k predmetným nehnuteľnostiam, žeby niečo iné mala určené, čo by nedodržala. Zároveň uviedla, že právo darcu domáhať sa vrátenia daru, nevzniká pri prostej nevďačnosti darovaného ani pri menej významnom porušení dobrých mravov zo strany obdarovaného. Neobstojí tvrdenie žalobcov, že by v danom prípade sa dalo obsiahnuť uvedené ustanovenie, konanie či nekonanie, ktoré zaradzuje pod nejaké kvalifikované trestné činy, či priestupky alebo iné závažné konania, kde v danom prípade neboli preukázané ani miernejšie excesy, čiže v tejto časti je odvolanie nedôvodné. Tvrdenie žalobcov, že neposkytovala pomoc a nedochovala oboch darujúcich uviedla, že tieto tvrdenia sú bezdôvodné a bez dôkazov. Nebolo to ani podmienkou darovacej zmluvy, že podľa nejakého zaužívaného pravidla rómskeho etnika porušila svoje povinnosti tak, že by sa dali zahrnúť pod § 630 OZ. Neobstojí ich tvrdenie v tomto bode, že mala porušovať nejaké ustanovenia zákona o rodine a dopúšťať sa konaní,

ktoré by spĺňali skutkovú podstatu hrubého porušenia dobrých mravov. Uviedla, že neobstoja tvrdenia žalobcov, ktorí sa odvolávajú a ktorí sa snažia získať predmetnú nehnuteľnosť bez toho, aby boli splnené podmienky na platné vrátenie daru, uvádzajú iba svoje teórie, ničím nepodložené skutočnosti a taktiež neobstoja ich tvrdenie, že počas celého konania ostala vo svojej dôkaznej povinnosti absolútne nečinná. Vo veci bola vypočutá, bola oboznámená s výpoveďou matky, nemala povinnosť ani nutnosť sa brániť voči nezmyslom, ktoré uvádzali neopodstatnenie a bez dôkazov žalobcovia, ktorí podávajú toto odvolanie, v úmysle zmocniť sa predmetných nehnuteľností. Žalobcovia uvádzajú absolútne nepravdy, ktoré ani nebohá matka nepotvrdila. Pokiaľ poukázali na výpoveď žalobcu 6/, ktorý udával skutočnosti, ktoré ani matka na pojednávaní, kde bola vypočutá neuviedla a nepotvrdila, pričom opätovne poukázala na to, že odvolatelia sa aj v tejto časti mylne domnievajú, že niečo porušila a snažia sa nakombinovať na svoje výpovede nejaké rozhodnutia NS SR, na ktoré poukazujú. Poukázala na to, že predmetnú nehnuteľnosť žalobcovia podávajúci odvolanie dlhodobo užívajú aj s jej súhlasom a niektorí aj bez jej súhlasu a v predmetnej veci nehrá rolu, kto uhradil exekučné poplatky, keď to evidentne bolo po smrti matky, a nie ako udávajú vo svojom odvolaní počas jej života, keď ešte v roku 2019 z informatívnej poznámky vo výpise z LV č. XXX, k.ú. M. vyplýva, že na nehnuteľnosti bola exekúcia, a preto neobstoja ani poukazy na jej etické a morálne správanie sa, čo je absolútne nepoužiteľné v ponímaní s tým, čo žalobcovia v konaní mali preukázať. Z uvedeného dôvodu žalobu považuje za nedôvodnú a má za to, že súd ju správne zamietol. Z uvedeného dôvodu navrhla, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdil.

11. Vyjadrenie žalovanej 1/ bolo žalobcom doručené dňa 20.10.2021 prostredníctvom ich právneho zástupcu, žalobcovi 4/ dňa 25.11.2021.

12. Ďalšie vyjadrenia v spore doručené neboli.

13. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP) prejednal odvolanie žalobcov 2/, 3/, 5/, 6/ (ďalej len žalobcovia alebo žalobca) ako podané včas oprávnenými osobami proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ustanovenia § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. b/, e/ f/, h/ CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov nie je dôvodné.

14. Rozsudok je vo výroku vecne správny, preto ho odvolací súd, v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

15. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 05.04.2022 o 9,30 hod. v pojednávacej miestnosti č. dverí 202, 2. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 22.03.2022 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1, 3 CSP, § 378 ods. 1 CSP a § 385 ods. 1 CSP a contrario.

16. Žalobcovia namietali odvolacie dôvody podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, t. j. že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, § 365 ods. 1 písm. e/ CSP, t. j. že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, § 365 ods. 1 písm. f/ CSP, t. j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, t. j., že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

17. Odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

18. Rozhodnutiu súdu nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov sporových strán nevyplynuli a ani nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne, že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, § 193 a § 205 CSP alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. Rozsudok nie je ani nepreskúmateľný a nebola zistená ani iná vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

19. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre úplné zistenie skutkového stavu, vykonanie ďalších dôkazov nebolo potrebné. Vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ustanovenia § 191 ods. 1,2 CSP. Z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, pričom rozsudok aj náležite odôvodnil, preto odvolací súd jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

20. Správne, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje a na tieto odkazuje. Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie vo veci. Ani odvolacie námietky žalobcov nemali vplyv na vecnú správnosť rozsudku a nie sú spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku.

21. Žalobcovia vo svojom odvolaní (v jeho podstatnej časti) len zopakovali svoje námietky a argumenty prednesené pred súdom prvej inštancie, s ktorými sa v odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie vypořiadal aj s tým, prečo na ne neprihliadol.

22. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o nedôvodnosti uplatneného nároku.

23. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva úvaha súdu, na základe ktorej dospel k svojmu záveru s poukazom na zistený skutkový stav a príslušné zákonné ustanovenia, ktoré aplikoval v prejednávanej veci a odôvodnenie rozsudku dáva odpoveď na všetky odvolacie námietky žalobcov, keďže boli už uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie.

24. Na zdôraznenie vecnej správnosti napadnutého rozsudku a k odvolacím námietkam žalobcov odvolací súd uvádza nasledovné:

25. Predmetom tohto konania (po pripustení zmeny č.l. 270) je určenie, že nehnuteľnosti, ku ktorým určenia vlastníckeho práva sa domáhala pôvodná žalobkyňa Z. S., patria do dedičstva po neb. Z.H. S..

26. Pôvodná žalobkyňa sa určenia vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam domáhala z dôvodu, že nehnuteľnosť bola pôvodnej žalovanej (teraz žalovaná 1/) darovaná a keďže sa žalovaná 1/ dopustila voči pôvodnej žalobkyňi obzvlášť hrubého porušenia dobrých mravov, uplatnila si právo na vrátenie daru.

27. Správne postupoval súd prvej inštancie, ak v prvom rade skúmal, či na strane žalobcov je daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení.

28. Z ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR (porovnaj k tomu napr. rozsudky NS SR sp. zn. 1 Cdo 43/2007 z 29. januára 2008, sp. zn. 5 Cdo 147/2007 z 30. júna 2008, sp. zn. 3 Cdo 25/2007 z 26. júla 2007, sp. zn. 3 Cdo 44/200

8 z 11. decembra 2008, sp. zn. 1 Cdo 26/2007 16. decembra 2008) vyplýva záver o prípustnosti určovacieho návrhu, že konkrétna vec (hnuteľná alebo nehnuteľná) patrí do dedičstva po poručiťelovi, ktorým návrhom sa môže v sporovom konaní takéhoto určenia domáhať ten, kto je dedičom poručiťela (resp. do úvahy prichádzajúcim dedičom), prípadne jeho právnym nástupcom, voči inej osobe ako dedičovi (ktorá nie je poručiťelovým dedičom). Žaloba na určenie, že určitá vec patrí do dedičstva po poručiťelovi, predstavuje žalobu, ktorá sleduje ochranu vlastníckeho práva.

29. Vychádzajúc z vyššie uvedeného preto odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie dospel k správne právnemu záveru, a to, že žalobcovia majú na požadovanom určení naliehavý právny záujem.

30. Nakoľko sa žalobcovia domáhali určenia, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva po poručiťelke, keďže tá ich darovala pôvodnej žalovanej (žalovaná 1/), správne postupoval súd prvej inštancie, ak následné dokazovanie zameral na zistenie, či boli naplnené právne skutočnosti podmieňujúce vrátenie daru.

31. Podľa ust. § 630 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), darca sa môže domáhať vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy.

32. Podľa ustálenej súdnej praxe (viď napr. R 88/1998, R 31/1999, R 61/1997) na ktorú poukázal aj súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí, k zániku darovacieho vzťahu podľa citovaného ustanovenia dochádza na základe dvoch, po sebe nasledujúcich právnych skutočností: a) hrubého porušenia dobrých mravov správaním sa obdarovaného voči darcovi alebo členom jeho rodiny a b) jednostranného právneho úkonu darcu adresovaného obdarovanému.

33. Dobré mravy (boni mores) patria k zásadám súkromného práva, bývajú užívané ako kritérium obmedzujúce subjektívne práva v ich obsahu alebo častejšie obmedzujúce výkon subjektívnych práv. Dobré mravy hoci sú zákonným pojmom, a teda majú funkciu normotvornú, nie sú zákonom definované. Občiansky a ani iný právny predpis nedefinuje pojem dobré mravy. Napriek tomu je nimi možné rozumieť súhrn spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré v historickom vývoji osvedčujú istú nemennosť, vystihujú podstatné historické tendencie, sú zdieľané rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu noriem základných. K naplneniu skutkovej podstaty pre vrátenie daru smeruje len také závadné konanie obdarovaného voči darcovi, alebo členom jeho rodiny, ktoré z hľadiska svojho rozsahu a intenzity nevzbudzuje žiadne pochybnosti o jeho kolízii s dobrými mravmi. Predpokladom úspešného uplatnenia práva darcu taktiež nie je akékoľvek nevhodné správanie obdarovaného, ale také chovanie, ktoré s ohľadom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu možno kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov. Obvykle ide o porušenie značnej intenzity alebo o porušovanie sústavné, a to či už fyzickým násilím, hrubými urážkami, neposkytnutím potrebnej pomoci a pod. Nie každé chovanie, ktoré nie je v súlade so spoločensky uznávanými pravidlami slušného chovania vo vzájomných vzťahoch medzi ľuďmi naplňuje znaky ustanovenia § 630 OZ. Predpokladom aplikácie tohto ustanovenia je kvalifikované porušenie morálnych pravidiel konkrétnym chovaním obdarovaného, ktorého stupeň závažnosti je hodnotený podľa objektívnych kritérií a nielen podľa subjektívneho názoru darcu.

34. Negatívne správanie sa obdarovaného k darcovi, alebo jeho rodine, ktoré treba posudzovať ako správanie sa v rozpore s dobrými mravmi, sa musí prejavovať objektívne. Zachovanie dobrých vzťahov je vecou vzájomnej tolerancie účastníkov. Nie je možné považovať správanie sa jedného účastníka k druhému za konanie v rozpore s dobrými mravmi, keď tento druhý účastník svojím konaním takéto správanie vyvoláva. V takom prípade len všeobecne možno konštatovať, že ide o ich spôsob komunikácie. Akékoľvek nevhodné správanie sa obdarovaného, ani menej významné porušenie dobrých mravov, ešte nezakladá darcovi právo domáhať sa vrátenia daru. Predpokladom úspešnej požiadavky na vrátenie daru je len také správanie sa obdarovaného, ktoré s ohľadom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu možno hodnotiť ako hrubé porušenie dobrých mravov, t.j. také správanie sa, ktoré s ohľadom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu možno kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov.

35. Odvolací súd poukazuje aj na to, že pri posudzovaní konkrétneho správania sa treba vychádzať z toho, či ide o porušenie dosahujúce značnú intenzitu alebo ide o porušovanie sústavné, ktoré svojím trvaním, priebehom, váhou a pôsobením nadobudlo povahu hrubého porušenia. Toto negatívne správanie sa musí prejavovať objektívne, nepostačuje iba subjektívny pocit a úsudok darcu. Z uvedeného vyplýva, že predpokladom úspešného uplatnenia práva darcu na vrátenie daru nie je akékoľvek nevhodné správanie sa obdarovaného alebo len samotná jeho nevďačnosť.

36. V preskúmvanej veci bola aplikácia § 630 OZ na zistený skutkový stav správna.

37. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplynulo, že pôvodná žalobkyňa darovala spolu s manželom žalovanej darovacou zmluvou zo dňa 15.08.2005 nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX, k. ú. M., a to dom súp. č. XXX, na parc. č. XXX/X Z. C.. Č.. XXX/X, druh zastavané plochy a nádvoria, o výmere 718 m². O tomto úkone bola vyhotovená notárska zápisnica N42/2005, Nz 237461 na notárskom úrade N.. I. Y.. V bode III. darovacej zmluvy si darujúci vyhradili a obdarovaná sa zaviazala poskytnúť darcom bezplatné doživotné užívacie právo k predmetným nehnuteľnostiam. Vklad vlastníckeho práva bol povolený Správou katastra Košice - okolie dňa 26.09.2005 pod č. V - 2024/05.

38. Pôvodná žalobkyňa výzvou zo dňa 25.09.2013 vyzvala obdarovanú na vrátenie daru z dôvodu hrubého porušovania dobrých mravov, ktoré vo výzve špecifikovala.

39. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že konanie žalovanej 1/ vytýkané pôvodnou žalobkyňou vo výzve na vrátenie daru a v žalobe nenapĺňajú znaky hrubého porušenia dobrých mravov.

40. Aj keď žalovaná 1/ slovne napadla pôvodnú žalobkyňu a nenavštevovala ju ani v čase zlého zdravotného stavu, takéto správanie sa síce prieči dobrým mravom, avšak nepredstavuje správanie sa takej intenzity, ktoré by ho bolo možné označiť ako hrubé porušenie dobrých mravov zakladajúce právo na vrátenie daru.

41. Predpokladom úspešného uplatnenia práva darcu na vrátenie daru nie je akékoľvek nevhodné správanie obdarovaného, ale len také, ktoré sa vyznačuje porušením značnej intenzity alebo sústavnosťou porušovania, fyzickým násilím, hrubými urážkami, neposkytnutí potrebnej pomoci.

42. Vychádzajúc z vykonaného dokazovania nebolo preukázané sústavné nevhodné správanie sa obdarovanej, keď vysvitlo, že k väčšiemu (jedinému) konfliktu medzi darkyňou a obdarovanou došlo pri pobyte darkyne - matky u dcéry - obdarovanej v Anglicku.

43. V prejednávanom spore nebola preukázaná ani tá skutočnosť, že by sa obdarovaná dopustila voči darkyni fyzického násillia, táto skutočnosť bola iba tvrdená darkyňou a následne jej vlastnou účastníckou výpoveďou vyvrátená. Darkyňa síce tvrdila, že sa k nej obdarovaná po príchode do jej domácnosti správala nezdvorilo, urážala ju a útočila na ňu, a pri jednom zo slovných útokov ju napadla. Vo svojej účastníckej výpovedi však uviedla, že sa k nej dcéra správala pekne, pekne ju prijala, strávili spolu Vianoce, január, neboli žiadne problémy, dobre vychádzali. Nebolo preukázané, že by darkyňu bola dcéra vyhodila, rozpor vo výpovediach nastal aj v tom, či darkyňu jej synovia po opustení domácnosti dcéry našli v dome dcéry (bratia S. a I. na zavolanie syna sestry J. prišli pre mamu, tá spala, ráno začala plakať, začali sa s dcérou hádať, mama si zobrala veci a odišla s nimi - výpoveď žalobcu 5/ - S. S.) alebo mimo domu (mama bola vyhodená z bytu, túlala sa po Anglicku, kde ju našli známi, ktorí kontaktovali brata S.Š. - výpoveď žalobcu 3/ K. S.); Žalobca 6/ U. S. vypovedal, že sestra mamu napadla, mama vybehla von, bola preč do večera, bratia ju nenašli, potom zobrali mamu k nim. Všetko čo žalobca 6/ vedel, vedel len z rozprávania svojich bratov, hlavne S. (žalobca 5/). Žalobca 2/ S. R. (N. S.) sa s matkou rozprával, nechcela mu povedať, čo sa stalo. Žalobcovi 1/ I. S. mama povedala, že ju sestra J. vyhodila, sestra mala inú verziu. Žalobca 4/ I. S. vypovedal, že vie, že sa mama a sestra pohádali a sestra ju vyhodila; zároveň však uviedol, že o incidente mu mama nepovedala, nevie, čo bolo predmetom ich sporu.

44. Z uvedeného možno vyvodiť, že žiaden zo žalobcov nebol osobne prítomní pri hádke matky (pôvodnej žalobkyne) s dcérou (žalovaná 1/), ktorá bola prvotnou príčinou žiadosti o vrátenie daru, všetky informácie mali (niekým) sprostredkované. Nemožno tak na základe sprostredkovaných informácií vyhodnotiť správanie sa žalovanej 1/ ako vyznačujúce sa porušením dobrých mravov značnej intenzity, ak samotná pôvodná žalobkyňa vo svojej účastníckej výpovedi tieto skutočnosti nepotvrdila.

45. Žalobcovia rovnako neuniesli dôkazné bremeno, keďže nepreukázali, že sa obdarovaná o matku nezaujíkala. Aj v tomto prípade sa ich výpovede rozchádzali. Žalobca 1/ I. S. vypovedal, že potom, ako mama ochorela, sestra sa o ňu nestarala, sestra volala, pýtala sa na mamu, ale na Slovensko neprišla. Žalobca 2/ S. R. (N. S.) uviedol, že keď mama dostala porážku, brat volal žalovanej 1/ čo sa stalo, ona sa neozvala, ako matke je. Žalobca 3/ uviedol, že od hádky žalovaná 1/ mamu na Slovensku nenavštevovala. Žalobca 4/ I. S. uviedol, že po darovaní nehnuteľnosti sestra za mamou nechodila. Žalobca 5/ S. S. vypovedal, že sestra sa o mamu nezaujíkala, oni ju tiež nekontaktovali. Sestra vedela o zdravotných problémoch matky, pretože bola v kontakte s bratom N., ktorý ju informoval. Žalobca 6/ U. S. uviedol, že sestra mala informácie o zdravotnom stave mamy. Po incidente prestala komunikácia mamy s dcérou, sestra k nim zavolať, v telefóne na mamu nadávala a mama už s ňou nechcela hovoriť. Vychádzajúc z takto zisteného skutkového stavu možno vyvodiť záver, že žalovaná 1/ matke volala, avšak z dôvodu zrejme nevhodného správania sa s ňou matka odmietla komunikovať, a preto žalovaná 1/ už viac nevolala.

46. Z uvedeného teda vyplynulo, že žalovaná 1/ sa o matku zaujíkala, aj keď spôsob a intenzita záujmu zrejme nezodpovedala predstavám žalobcov ani samotnej pôvodnej žalobkyne. Aj keď žalovaná 1/ necestovala na Slovensko, neznamená to, že sa o matku nezaujíkala; veď aj pred spomínaným

incidentom na Slovensko necestovala a zdržiavala sa v zahraničí, čo vyplynulo s výpovedí jednotlivých žalobcov.

47. Pokiaľ žalobcovia poukázali na zaužívané pravidlá rómskeho etnika, z ktorých vyplynula povinnosť pre žalovanú 1/ matku dochovať, odvolací súd poznamenáva, že žalovaná sa v darovacej zmluve nezaviazala doopatrovať rodičov, a teda neporušila svoju zmluvnú povinnosť. Aj keď možno pripustiť, že potreba (povinnosť) doopatrovať svojich rodičov sa neviaže iba na zaužívané pravidlá rómskeho etnika, ale patrí to spravidla k všeobecnej povinnosti detí vo vzťahu k rodičom, nemožno túto povinnosť brať za absolútnu a jej nesplnenie už vonkoncom nie ako dôvod pre vrátenie daru.

48. K odvolacej námietke žalobcov, že k naplneniu podstaty pre vrátenie daru môže dôjsť aj pre iné závadné konania, ktoré nemusia mať intenzitu trestného činu či priestupku, odvolací súd poznamenáva, že sa s uvedeným tvrdením stotožňuje, avšak nie každé závadné správanie možno kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov, ktoré zakladá darcovi právo domáhať sa vrátenia daru, na čom sa ujednotila aj súdna prax.

49. K odvolacej námietke žalobcov, že žalovaná 1/ počas celého konania nepreukázala svoj záujem o svoju zomrelú matku odvolací súd uvádza, že mu nie je zrejmé, čo tým chceli žalobcovia povedať. Súdne konanie začalo na návrh žalobkyne dňa 14.11.2013, pričom žalovaná 1/ bola v žalobe označená bydliskom v Y. Z. D. H.. Zo súdneho spisu vyplýva, že dňa 07.04.2014 vnučka žalobkyne na výzvu súdu oznámila, že žalobkyňa nemá vedomosť o tom, kde by sa mohla žalovaná zdržiavať, ani rodinní príslušníci žalovanej. Nakoľko sa súdu nepodarilo zistiť pobyt žalovanej, bol jej ustanovený opatrovník, a to uznesením zo dňa 17.02.2015 (č.l. 22). Opatrovníčka žalovanej 1/ bola predvolaná na prvé pojednávanie v spore dňa 18.09.2015, následné pojednávanie dňa 20.11.2015. Podaním doručeným súdu dňa 18.04.2016 žalovaná 1/ oznámila sama súdu svoje kontaktné údaje a až týmto momentom začala komunikovať v spore, dovtedy nemala vedomosť o prebiehajúcom spore. Medzitým však žalobkyňa dňa 21.01.2016 zomrela. Od vstupu do konania žalovaná so súdom komunikovala, bola vypočutá, a v konaní v rámci potreby procesnej obrany aktívna či už osobne alebo prostredníctvom svojho právneho zástupcu.

50. Skutočnosť, či sa žalovaná o matku zaujímal, súd vyhodnotil na základe skutkových zistení a vykonaného dokazovania, kde vyhodnotil vykonané dôkazy jednotlivo aj vo vzájomnej súvislosti. Odvolací súd považuje odôvodnenie rozhodnutia v tejto časti za dostatočné, aj keď záver súdu nevyhovuje predstávám žalobcov.

51. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

52. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní boli žalobcovia 2/, 3/, 5/, 6/ neúspešní, nemajú preto nárok na náhradu trov odvolacieho konania a vznikla im povinnosť nahradiť trovy odvolacieho konania úspešnej žalovanej 1/. Odvolací súd preto priznal žalovanej 1/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcom 2/, 3/, 5/, 6/ v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia. Aj keď žalovaní 2/ až 8/ v odvolacom konaní boli plne úspešní, žiadne trovy odvolacieho konania im preukázateľne nevznikli, preto im odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

53. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).